

В ТЪРСЕНЕ НА СМИСЪЛА

У всеки човек има дълбоко вкоренено желание да изследва света около себе си и да узнае повече за произхода на живота, неговата цел и неминуем край. Както много други хора, така и аз, в лутанията си към познанието, си дадох сметка, че дори и да не разполагам с цялата мъдрост на света, дори и да не съм сигурен, че ще имам условия, време и сили да се изкача по стръмната стълба на масонството, то отдавна е дошло времето да разсъждавам и да търся. Въпросът ЗАЩО за мен е най-важният въпрос и този градеж е един опит да си отговоря на някои от безбройните пъти, в които съм си го задавал до сега. Поради тази причина реших да напиша следните редове, в които да споделя своите търсения и идеите, които са се родили по време на тези търсения. Нямам претенции, че идеите в този градеж са верни, нито дори че са логически обосновани. Те са породени от размисли върху някои философски понятия, масонски идеи, както и от размисли върху седемте херметични принципа, в чиято универсалност съм убеден безрезервно. Считаю тези принципи за синтезиран модел на Всемира, както и че те демонстрират неговия образ и смисъл.

1. От общоприетата дефиниция за Вселената се заключава, че тя е едно сложно съчетание между пространство, време, материя и енергия, в което човекът съществува материално чрез своето тяло. Ние обаче знаем, че човек не е само тяло, защото той има способност да разсъждава, да чувства, да помни, има душа, има разум. Но тогава веднага възниква въпросът как е свързан разумът с тялото и всъщност този разум специфичен белег, присъщ само на човека ли е или има някакви други по-дълбоки корени във Вселената? Сигурно всички са запознати със схващането от античността, че разумът не може да се обясни с материалността на тялото. Посредством дейността, осъществявана от неговия разум, човек създава нови идеи и твори новости. Буквално прието обаче, това означава, че всяка една идея или новост, преди да е създадена от разума на човека не трябва да е съществувала, защото създаване означава възникване за първи път. Само нещо несъществуващо може да бъде създадено. Това е в разрез с възможността идеите да съществуват извън нашето въображение и разум, т.е., да съществуват абстрактно и независимо от нас. Вярвам, че всички сме убедени в противното. Сигурни сме, че дори да не знаем нещо, не е невъзможно то абстрактно да съществува. Преди да бъде открит законът на гравитацията например, човек не го е познавал, не е можел да го обясни, но е знаел, че съществува някаква незвестна сила, която се проявява закономерно по определен начин. Ние не познаваме всички закони, съобразно които Вселената съществува, но наличието на определени закономерности е факт и Вселената съществува не по волята на случайността, а точно според тях. В това се заключава и един от херметичните принципи, а именно, че всяка причина има следствие и всяко следствие има причина, както и че случайността не е нищо друго, освен името на закона, който не е познат. Очевидно нищо не се измисля или създава. Разумът на човека не създава, а само открива непознати му до момента връзки, зависимости и закони и само достига до един по-голям обем и кръг на познание, включващо в себе си различни закони и взаимовръзки. В такъв случай какво може да означава това? Един възможен и вероятен отговор на този въпрос е, че съществува една всеобща и единна мъдрост, която съдържа в себе си всеки закон и всяка взаимовръзка и която не се създава от нас хората в нашето ежедневие, а само ни се разкрива малко по малко чрез разсъжденията на несвършения ни човешки разум. Тази мъдрост, като всеобща и независимо съществуваща от някого или от нещо, включва в себе си абсолютно всички възможни въпроси и отговори. Тъй като тази мъдрост е абстрактна и целокупна, тя не зависи нито от пространството, нито от времето, нито подлежи на трансформации. Тя представлява едновременно, както безграничната всеобхватна способност да се осмисля всичко наведнъж, така и целият резултат от това цялостно всеобхватно осмисляне на всичко. Във вселенската мъдрост всяко едно съждение съществува заедно със своя резултат. Когато абсолютно всичко е известно не само, че не може да има грешно решение на поставена задача, но всъщност не може да има задача, защото задачите имат за цел търсене на нещо неизвестно, постигане на някакъв резултат, а вселенската мъдрост съдържа в себе си всеки един резултат за абсолютно всяко възможно съждение във Вселената. Вселенската мъдрост е

пълна, завършена и всеобхватна и може да се отъждестви с всеобщата и единствена истина. Вярвам, че именно в тази всеобща вселенска мъдрост, в тази всеобща истина можем да съзрем познатото ни всевиждащо око... Всичко е известно, всичко е вярно и всичко е възможно. Нищо не се изследва, нищо не се търси, нищо не е скрито. Същност тази вселенска мъдрост се отъждествява с всеобщото вселенско познание, което е другото лице, другото проявление на вселенския разум. Вселенското познание се идентифицира с вселенския разум именно защото всички възможни логически връзки съществуват заедно и едновременно, т.е., невъзможно е да бъдат създадени нови логически връзки в нова насока, защото вече са обхванати всички насоки и познанието е завършено и целокупно.

Къде можем да търсим следи от тази вселенска мъдрост? Когато се замислим за строежа на Вселената, първата мисъл която ни минава през ума е за облаци газ, звезден прах, космически тела, планети, звезди и т.н. Това са все материални тела, течности и газове, които са изградени от елементарни частици, които са свързани помежду си под въздействието на различни закони. Но какво от това, че множество съвкупности от елементарни частици, свързани помежду си в обозрима материя, се носят из пространството? Къде е разумът? Херметичният принцип за причината и следствието ни насочва, че нищо случайно няма във Вселената. Съществуват неизвестни закони, които още не сме разкрили, но това разбира се не пречи те да оказват своето влияние по един или друг начин върху всичко, което ни заобикаля. Сигурно е, че всички тези тела, цялата материя в пространството следва предопределен от някакви закономерности път. Изведнъж осъзнах нещо, което сякаш винаги е било пред очите ми, но явно те са били затворени. Разумът е навсякъде във Вселената и се крие в невидимите закони, които я ръководят. Тези закони се проявяват чрез всички специални връзки между елементарните частици, които връзки са подчинени винаги на определена логика, на някакъв смисъл и разум, често невидим за нас. Всички елементарни частици във Вселената са подредени по някакъв определен начин според вида на връзките помежду им. Значи именно тази подредба, именно тези връзки между частиците са носителите на разума, а не самите частици. Разумът във Вселената се крие в логиката на свързаност между елементарните частици на материята, в същината на тяхната подредба по определен начин. Редът представлява разумността, логиката, закономерната подчиненост на връзките между частиците. Това много ми напомни на антагонизма между хаос и ред, които са доминирали вярванията на древните хора. Явно древните са имали изключително задълбочено философско познание и са осъзнавали необозримото, като даже са го поставили в центъра на своите вярвания. Естественният стремеж на египтяните бил да поддържат реда и да се борят срещу хаоса, като апогей на тези усилия е фараонът – живият бог, чийто основен дълг е да контролира хаоса и реда на земята. Тези древни вярвания ми станаха като че ли малко по-близки и по-понятни. Стремейки се към свършения ред, очевидно древните египтяни са се стремели към свършената истина, тъждествена на вселенския разум и на всеобщото единно познание. От друга страна хаосът представлява липса на каквато и да е закономерна връзка между дори най-най-елементарните частици (енергии), включително такива, които може би все още не познаваме. Ако няма никаква връзка между тях, тези частици биха представлявали един безкраен океан или облак без форма, без насочено движение, без ред и без цел. Това е абсолютният хаос. Наличието на физични, химични и всякакъв друг вид закони осмисля материята и я подрежда. Първият и вероятно основен херметичен принцип придоби конкретен смисъл. Вселената е ментална (разумна). Вселената е разумна, защото е подредена и всяка една връзка между всичко в нея е подчинена на някаква логика. Цялата Вселена е изградена от логика и разум. Не само всички тела, а цялата енергия и частици във Вселената са свързани помежду си от разума чрез логиката на различни общи закономерности, изразени чрез отношението помежду им. От своя страна тези закономерности не са нищо друго освен част от всеобщото и абстрактно съществуващо познание, независимо по обем и влияние, нито от времето, нито от пространството. Разумът е неразривно свързан с материята. Не може да съществува разум без материя (енергия) и енергия (материя) без разум. Вероятно това са двете проявления на едно и също цяло. Ако искаме да осмислим цялата Вселена трябва да се идентифицираме с нея, да бъдем цялата Вселена, защото само вселенското познание може да

осмисли вселенската материя. Множество елементарни частици, сложно подредени и свързани помежду си изграждат и нас хората. Всяка една сложна подредба на частици, подчинена на един или повече закони не е случайна, не е хаотична и поради това носи част от вселенския разум, част от вселенското абстрактно познание. Както знанието за по-сложното включва в себе си знанието за по-простото, така и по-разумните тела (например „живите“) са изградени от същите елементарни частици като по-простите (например „неживите“), които частици обаче имат повече и/или по-сложни (т.е., подчинени на повече закони) връзки помежду си и поради това образуват по-сложно, по-подредено и поради това по-осмислено и по-разумно тяло. Още едно доказателство, че разумът е във връзката, а не в същността, ни дава структурата на човешкия мозък, в който се създават мислите. Всички знаем, че мислите се зараждат в мозъчната кора от нервните импулси обменяни между невроните. Също така съществува правопрпорционална зависимост между броя на невроните в мозъка на един човек и способността му да мисли. Колкото по-голям брой неврони има в мозъка, толкова по-голям брой връзки между тях могат да се създават и да съществуват и съответно е по-голяма възможността на човек да разсъждава по-добре. Абстрактният разум обгръща материята и се пренася по нея чрез връзките между частиците, точно както човешката мисъл се създава и пренася чрез връзките между невроните. Това разбиране също може да бъде отнесено към ложата, където множество братя със самостоятелно съзнание и разум се свързват в братска верига, за да обменят разум и познание и постигнат прогрес по пътя към съвършенството, отъждествено с абсолютния вселенски разум. Това по принцип е смисъла на всяка една връзка между всички хора на земята, но връзката между братята в ложата е по-специална, като подчинена на по-висш ред, повече смисъл и логика за постигане на по-добър резултат. Разумът се разпростира във връзката на всеки един брат с останалите и колкото по голяма и здрава е братската верига, толкова по-бързо ще се увеличи разума и познанието в цялата верига. От друга страна толкова повече братята ще се доближат до своята обща цел – вселенското познание или единната и всеобхватна истина.

Мислите на човек създават логически връзки с обектите на тези мисли, като това се случва чрез словото, което е външната форма, другото лице на мислите. Всеки посветен си спомня думите „В началото беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото“. Създавайки в съзнанието си думи, дори и без да ги изричаме, ние създаваме логически връзки, в които живее и по които се разпростира познанието. Без словото, или по-скоро без някакво сложно изразно средство, каквото и да е то, не може да бъде осъществена връзка и поради това не може да бъде открито или предадено познание. Посредством осъществените от думите логически връзки, ние можем да осмисляме, както себе си, така и света около нас. Изричайки дори една, каквато и да е дума, ние автоматично и несъзнателно създаваме или изразяваме определена логическа връзка или поредица от логически връзки. Изразните средства (най-вече Словото, като най-сложно изразно средство) ни осмислят във Вселената, свързвайки ни с вселенския разум, с вселенското познание точно, както светлината ни детерминира и ни ситуира във физическото пространство на материята. Фотоните пренасят светлината под формата на малки пакети от частици, които имат свойства и на материя и на вълни. Думите пренасят разума под формата на поредици логически връзки, които имат свойства едновременно и на съждения, но и на резултати от съждения. Така например, за да бъде назован един предмет или въобще какъвто и да е обект, ние със самото му посочване и назоваване, му даваме определение и го обясняваме, защото думата или думите, с които го посочваме или конкретизираме, всъщност детерминират и характеризират този предмет или обект в света. В същото време, назовавайки и посредством това обяснявайки обекта на нашите думи, ние с тези думи създаваме логически връзки между този обект и света, който го заобикаля. Очевидно, ако не можем да назовем и изразим нещо чрез словото или някакво друго изразно средство, то това нещо, като неизразимо и неназовимо, ще бъде безспорно несъществуващо за нас. По същия начин, ако сме с отворени очи, а не виждаме нещо, значи гледаме в тъмнината. Вероятно ще се съгласим, че това е причината за отъждествяването на познанието, на разума, със светлината, както и причината за нашия естествен стремеж към светлина и познание.